

Dato: 30.05.2022

Innspill til Opptaksutvalget

Studiene ved Kriminalomsorgens høgskole og utdanningscenter (KRUS)

Kriminalomsorgens høgskole og utdanningscenter (KRUS) er den eneste utdanningsinstitusjonen i Norge som tilbyr høgskolekandidatstudiet i straffegjennomføring, fengselsbetjentutdanning. Dette er foreløpig en lønnet utdanning, aspirantene er altså både studenter og statsansatte. KRUS skal følge forskrift om delvis innlemming av Kriminalomsorgens høgskole og utdanningscenter (KRUS) under lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler og Lov om statens ansatte m.v. (statsansatteloven). Opptakskravene til høgskolekandidatstudiet i straffegjennomføring som står beskrevet i §7 i forskrift om aspiranter i kriminalomsorgen. Vi benytter ikke Samordna opptak i forbindelse med opptaket, men har lokalt opptak til studiet.

I tillegg tilbyr KRUS et påbygningsstudium som gir graden bachelor i straffegjennomføring. Opptak til dette studiet er regulert i kapittel 3 i forskrift om studiet bachelor i straffegjennomføring. Også i forbindelse med dette opptaket benyttes lokalt opptak.

Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) og KRUS er i prosess med å utrede 3-årig bachelorutdanning i straffegjennomføring. Det er viktig for KRUS at et revidert opptaksregelverk vil gi oss mulighet til å fastsette opptakskrav som i størst mulig grad vil gi de best egnede kandidatene opptak til studiet. Utdanningen og yrket kandidatene skal virke i, krever stor grad av fysisk og psykisk robusthet. Det er derfor avgjørende at vi som har forskningsbasert og erfaringsbasert kunnskap om profesjonen våre studenter skal utøve, har myndighet til å fastsette spesielle opptakskrav for den aktuelle utdanningen.

Innspill område 1: Kvalifisering

- Er det noen av dagens alternative måter å oppnå GSK på, som bør endres eller fases ut?

Det er viktig for KRUS at det finnes alternativer måter å kunne oppnå GSK.

- Hva mener dere om å innføre en standardisert kvalifiserende prøve som et supplement eller en erstatning for søkere som ikke har GSK fra videregående opplæring?

KRUS stiller seg positive til å prøve ut en tilsvarende ordning i Norge. Det er positivt med flere mulige veier inn i høyere utdanning. Dersom det innføres, bør den tilbys digitalt og administreres av et utvalg UH i Norge – eventuelt en nasjonal institusjon. Det bør ikke pålegges alle UH å måtte tilby kvalifiserende prøve slik som eksempelvis var tilfellet for forkurs i matematikk for de som tilbyr lærerutdanning.

Kan spesielle opptakskrav erstattes av en form for forberedende år, tilsvarende basår-ordningen i Sverige?

Nei, for KRUS vil det ikke være aktuelt. Våre spesielle opptakskrav kan ikke erstattes av et forberedende år til utdanningen, de baserer seg på blant annet søkerens personlige egnethet, helse, fysisk form, vandel, alder og om de har førerkort.

- Har bruken av spesielle opptakskrav i UH konsekvenser for videregående opplæring?

For noen studier kan dette medføre at elever i videregående opplæring må gjøre valg tidlig i opplæringen for å være kvalifisert til videre studier i UH, men for KRUS sine studier er det ikke tilfellet.

- Er det viktig å beholde realkompetansevurdering som en vei inn i UH?

Dette er veldig viktig for KRUS og for kriminalomsorgen. Vi ønsker søkere i alle aldersgrupper og søkere med ulik alder, bakgrunn, erfaring og kompetanse. Realkompetansevurdering er derfor viktig for oss å kunne beholde for å sikre et nødvendig mangfold i studentgruppen og blant profesjonsutøverne.

Innspill område 2: Rangering

- Bør hensynet til å få inn unge søkere veie tyngre enn i dag, og hensynet til å gi søkere en mulighet til å forbedre rangeringsposisjonen sin vektet tilsvarende lavere?

Dette er ikke en aktuell problemstilling for KRUS per nå, men på sikt kan det være aktuelt. For KRUS er det ikke ønskelig å endre på kvotene. For å sikre en god profesjonsutøvelse, er et bredt mangfold i alder, bakgrunn, erfaring og kompetanse blant søkerne avgjørende, så det er ikke hensiktsmessig å gi flere yngre søkere tilbud om plass utelukkende på grunn av ung alder.

- Bør utvelgelsen av studenter til populære studier skje på en annen måte enn å stille på desimaler på allerede høye poenggrenser, for eksempel ved opptaksprøver eller loddtrekning?

Det bør kunne være aktuelt med opptaksprøver for populære studier. Fysiske/kognitive/egnethetsprøver er svært ressurskrevende, men det kan være et godt verktøy i opptaksprosessen. Loddtrekning støttes ikke. Det er utdanningen til søkerne som står på spill og da må de ha mulighet til å påvirke utfallet av søknadsprosessen på et eller annet vis – om det er å forbedre karakterer eller å øve til en opptaksprøve.

- Er noen av dagens tilleggspoeng et godt uttrykk for kompetanse som er nødvendig i studier eller i arbeidslivet?

For KRUS sin del er tilleggspoengene relevante for utdanningen og de fleste gir søkeren rangeringspoeng i opptaksprosessen. Kompetansen man tilegner seg er ikke avgjørende per se, men de gir en erfaring og en kompetanse som bør telle positivt for videre studier og i arbeidslivet.

- Bør ordningen med å gi alderspoeng, som rangerer eldre søkere foran yngre søkere, videreføres?

Det kan vurderes å kutte ned på antall alderspoeng. Dette bør ses i sammenheng med kvoten for førstegangsvitnemål og ordinær kvote.

- Hvilke andre mål enn å få inn de best kvalifiserte søkerne bør opptakssystemet ivareta?

For KRUS er det viktig at behovet i sektoren også hensyntas. Det er essensielt med kjønnsbalanse i kriminalomsorgen og at de ansatte representerer et bredt mangfold. Dette kan og bør til dels reguleres i opptaksprosessen til utdanningen.

- Er bruk av spesielle kvoter, som for eksempel regionale kvoter eller kjønnskvoter, bedre egnet enn tilleggspoeng for at bestemte søkergrupper skal få tilbud om studieplass?

Nei, ikke nødvendigvis. I vårt tilfelle vil kvoter kunne fungere godt for å kunne sikre behovet til sektoren, men vi ville likevel ønsket å rangere søkerne med kompetansen og erfaringen som tilleggspoengene gir foran øvrige søkere.

Innspill område 3: Organisering

- Bør vi ha et felles regelverk for opptak til alle typer studier?

KRUS ønsker ikke et felles regelverk som skal oppgi opptakskrav til alle typer studier. Det er for mange ulike studier og ulikt behov for inntakskvalitet og resultat kvalitet for de ulike

utdanningene, så det vil fort bli veldig mange unntak fra regelen. Det bør trolig være et felles regelverk som for eksempel fastsetter hva som gir GSK, realkompetanse og hvor opptakskrav til de ulike studiene skal fastsettes, men ikke gå inn på detaljer om opptakskrav til utdanninger.

- Er dagens felles regelverk til hinder for hvordan dere ønsker å gjennomføre opptak (spørsmål til universitet og høgskoler)?

For KRUS er ikke dette en aktuell problemstilling.

- Hvem bør bestemme opptaksregler til grunnutdanninger? Hvor mye bør bestemmes nasjonalt og likt for like utdanninger, og hvor mye bør være opp til den enkelte institusjon?

Det bør være like opptakskrav til like studier. Det må være forutsigbart for søkerne hva som er kravene for opptak til et bestemt studium uavhengig av hvilken UH som tilbyr studiet. For profesjonsutdanninger er det ekstra viktig at opptakskravene bestemmes av de som har forsknings- og erfaringsbasert kunnskap om profesjonen man utdanner seg til.

- Hva er viktigst: å ha et effektivt opptakssystem eller å ha muligheten for å ta hensyn til andre kriterier enn karakterer, for eksempel motivasjon eller egnethet?

For KRUS er svært viktig å ta hensyn til andre kriterier enn karakterer i opptaket. Det kan være aktuelt å ha et opptakssystem som kan gjøre en første selektering på karakterer, men det må også være andre muligheter for rangering av søkere.

- Har dere alternative forslag til tidslinje for opptaket/studiestart?

Det er i dagens ordning stor forskjell på lengden på høst- og vårsemesteret i UH. Det er en mulighet å skyve på oppstarten av studieåret til 1. september og at høstsemesteret avsluttes i januar. Følgelig vil vårsemesteret starte 1. februar og avsluttes senere i juni. Et annet alternativ er å dele studieåret i tre trimestre, et med varighet fra 1. september til 30. november, det andre med varighet fra 1. januar til 31. mars, og det tredje med varighet fra 1. april til 30. juni. Det vil medføre at semestrene får likere varighet og man vil kunne få mer tid til opptaksarbeidet etter at vitnemålene fra videregående opplæring foreligger. Det vil også gi søkerne bedre tid før de skal starte opp på selve studiet, og UH-institusjonene vil ha bedre tid til å gjennomføre ekstraopptak o.l.

Det er fordeler og ulemper med alle ordningene, men dette er to alternative forslag til tidslinjer.

Med hilsen

Kristina Vee Læg Reid
Direktør

Marie Stanghov Thorstensen
Seksjonsleder